

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 września 2022 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. po przeprowadzeniu czynności sprawdzających, wobec braku znamion czynu zabronionego i przewinienia dyscyplinarnego, odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego mającego polegać na tym, że radca prawny K. K. (nr wpisu (...)):

1.

składając pozew dnia 4 listopada 2021r. do Sądu Rejonowego (...) - podjęła (...) własnym interesie próbę nabycia 3 udziałów w Spółce (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., podczas gdy jednocześnie działała w imieniu i na rzecz pozostającego w sporze ze Spółką wspólnika Z. W.;

2.

reprezentowała (od dnia 3 sierpnia 2021r. - data udzielenia pełnomocnictwa – do obecnie) Z. W. w postępowaniu sądowym o zobowiązanie Spółki do złożenia oświadczenia woli w przedmiocie wyrażania zgody na zbycie na rzecz K. K. 3 udziałów w Spółce, prowadzonym przez Sąd Rejonowy (...) V Wydział Gospodarczy w sprawie (...), podczas gdy nabycie udziałów ma nastąpić w interesie tegoż radcy prawnego i na jego rzecz;

tj. czynności, które miały naruszyć zasady etyki zawodowej radców prawnych określone w art. 6 oraz art. 7 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Postępowanie w sprawie zainicjowała skarga złożona w dniu 22 marca 2022 r. przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. w sprawie możliwości popełnienia przez radcę prawnego K. K. przewinienia dyscyplinarnego działania w stanie konfliktu interesów. Skarżąca spółka wskazała, iż prowadzi spór ze wspólnikiem, którego pełnomocnikiem jest radca prawny K. K.. Pozostając tym pełnomocnikiem radca prawny zamierza zakupić 3 udziały skarżącej spółki od swojego mocodawcy. W opinii spółki jest to działanie na szkodę spółki, a przede wszystkim w warunkach konfliktu interesów. Spółka dostarczyła w załączeniu do zawiadomienia szereg dokumentów, potwierdzających jej stanowisko.

W trakcie postępowania Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego odebrała od radcy prawnego wyjaśnienia na piśmie. Wskazano w nich, iż zawarte w skardze zarzuty są niezasadne i nie doszło do popełnienia deliktu dyscyplinarnego. Radca prawny wyjaśniła, że reprezentując Pana Z. W. w postępowaniu przed sądem rejonowym (...), zmierzając do uzyskania zgody na zbycie posiadanych przez Klienta udziałów w Spółce, realizuje zarówno interes Klienta, który chce udziały zbyć, jak i interes własny, bowiem udziały te chce nabyć. Wskazała, że interes jej Klienta i jej własny są interesami zbieżnymi, przywołując jednocześnie treść art. 30 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Uzupełniając swoje stanowisko radca prawny wskazała, iż nie jest zatrudniona w skarżącej Spółce, nie świadczy również pomocy prawnej na jej rzecz, ani nie jest jej wspólnikiem.

Od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego skarżąca Spółka złożyła odwołanie datowane na dzień 12 października 2022 r., zarzucając naruszenie art. 7 ust. 2 (...) oraz art. 15 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych. Odwołujący wskazał, iż radca prawny działała pod wpływem wynikającym z jej osobistych interesów oraz, iż z uwagi na finansowe powiązania z klientem, od którego chce kupić udziały w spółce, nie jest w pełni niezależna. Spółka zarzuciła, iż sprawa dotyczy osoby, z którą radca prawny pozostaje w takim stosunku, że może to oddziaływać na wynik sprawy.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił i zważył, co następuje.

Radca prawny K. K. jest pełnomocnikiem (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., który to wspólnik pozostaje w sporze ze Spółką. Szersze okoliczności i meritum tego sporu pozostają poza istotą niniejszego

postępowania, gdyż ocenie podlega jedynie fakt, że radca prawny K. K. zamierza kupić swojego mocodawcy 3 udziały w spółce, na co spółka nie wyraziła zgody. Uchwała spółki w tym przedmiocie została zaskarżona w postępowaniu przed sądem cywilnym, w którym pełnomocnikiem wspólnika jest radca prawny K. K..

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie upatruje w postępowaniu radcy prawnego zachowania, które naruszałoby normy etyczne. Odnosząc się do zarzutów zawartych w odwołaniu wskazać trzeba, co następuje.

Przepis art. 7 ust. 2 (...) stanowiąc zasady niezależności radcy prawnego nie oznacza, że zasada ta uchyla zasadę lojalności wobec klienta czy też umożliwia działanie sprzeczne z jego poleceniem. Należy podkreślić, iż radca prawny przede wszystkim działa w interesie i na rzecz klienta, natomiast zasada niezależności przejawia się tym, iż w zakresie merytorycznej oceny sprawy radca prawny powinien być wolny od nacisków czy woli klienta i wyrażać wyłącznie swoje poglądy. Jak wskazuje jednak doktryna: Nie należy sądzić, że tym samym zasada niezależności uchyla zasadę lojalności w stosunku do klienta. Obie bowiem są jednakowo istotne. Wyrażony wcześniej pogląd odnosi się wyłącznie do merytorycznej oceny wyrażonej przez radcę prawnego w danej sprawie. Nie oznacza jednak braku obowiązku respektowania przez radcę prawnego poleceń bądź instrukcji klienta udzielonych w odniesieniu do prowadzonej przez radcę prawnego sprawy, i to bez względu na okoliczność, czy radca prawny jest pełnomocnikiem z wyboru czy też z urzędu. Wola klienta, wyrażona radcy prawnemu w sposób stanowczy i jednoznaczny, jest tu wystarczającą podstawą podporządkowania się takiemu poleceniu. Zasada niezależności nie niweluje także podstawowego obowiązku radcy prawnego, jakim jest świadczenie pomocy prawnej w celu ochrony prawnej interesów podmiotów, na rzecz których jest wykonywana. Zaznaczyć należy, że wybór owych interesów, które powinny podlegać ochronie, także nie należy do radcy prawnego. Nie mają tu zastosowania żadne uniwersalne zasady dotyczące wyboru chronionego interesu. Jedynym decydującym w tym zakresie pozostaje klient (T. Scheffler (red.), Kodeks Etyki Radcy Prawnego. Komentarz. Wyd. 3, Warszawa 2021).

Zarzut naruszenia przepisu art. 15 ustawy o radcach prawnych nie jest uzasadniony, gdyż w niniejszej sprawie nie zaistniała żadna z trzech sytuacji, w których radca prawny powinna się wyłączyć od podejmowania czynności zawodowych. Po pierwsze, nie była to jej własna sprawa, czyli nie reprezentowała własnego przeciwnika procesowego. Po drugie, ze Spółką nie łączył radcy prawnego żaden stosunek, w szczególności Spółka nie była jej klientem ani pracodawcą. Wreszcie po trzecie, przeciwnikiem procesowym klienta radcy prawnego była Spółka, która nie pozostaje z radcą prawnym w żadnej relacji, która mogłaby oddziaływać na wynik sprawy. W szczególności zaś, za taką nie można uznać okoliczności, iż radca prawny zamierza nabyć udziały tej spółki, na co ta nie wyraża zgody. Chodzi tutaj bowiem o sytuację, w której stosunek radcy prawnego z przeciwnikiem mógłby skutkować dla klienta negatywnymi konsekwencjami, czego tutaj nie należy się doszukiwać.

Wobec powyższego, Sąd zgadza się z ustaleniem i oceną prawną Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego. W niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia norm etycznych radcy prawnego. Słusznie również Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał na przepis art. 30 ust. 1 (...), zgodnie z którym: Radca prawny nie może świadczyć pomocy prawnej klientowi, jeżeli w danej sprawie lub sprawie z nią związanej pomiędzy klientem a radcą prawnym istnieje sprzeczność interesów lub znaczne ryzyko jej wystąpienia, a także jeżeli czynności zawodowe dotyczą osoby lub majątku radcy prawnego albo osoby mu najbliższej, chyba że czynność odnosi się do wspólnych z klientem roszczeń, działań lub interesów.

Jak podaje Komentarz do powyższego przepisu: interesy klienta i radcy prawnego są sprzeczne, jeżeli np. nie jest możliwe jednoczesne ich zaspokojenie lub ochrona w całości lub w części. Z uwagi na cel zakazu wynikającego z komentowanego postanowienia – przez sprzeczność interesów należy rozumieć również jakkolwiek konflikt pomiędzy tymi interesami lub brak możliwości jednoczesnego zaspokojenia ich choćby w części (T. Scheffler (red.), Kodeks Etyki Radcy Prawnego. Komentarz. Wyd. 3, Warszawa 2021). Wobec tego należy jednoznacznie przyjąć, iż w sytuacji, gdy radca prawny reprezentuje klienta w sporze ze Spółką, chcąc jednocześnie nabyć od tego klienta udziały, czemu ta Spółka się sprzeciwia, to interesy radcy prawnego i jego mocodawcy są zbieżne, a nie sprzeczne. Nie zachodzi zatem sytuacja konfliktu interesów.

W tym stanie rzeczy postanowienie zasługiwało na utrzymanie w mocy.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie drugie ustawy o radcach prawnych mając na względzie, że nie zostało wydane orzeczenie o ukaraniu.

Niniejsze postanowienie jest prawomocne i ostateczne, bowiem Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W., w niniejszej sprawie działał jako organ II instancji i dlatego stosownie do treści art. 66 ust. 4 ustawy o radcach prawnych od niniejszego postanowienia nie przysługuje żaden środek odwoławczy.